

[Alice Faber]

Men selv om hr. Bjørn Elmquist bad os om ikke at opholde os for længe ved planredegørelsen, vil jeg dog tillade mig at gøre det, fordi den planredegørelse, som er kommet fra forskningssekretariatet om forskningen, spiller en meget stor rolle i dette her. Vi har med meget stor spænding ventet på den planredegørelse, og socialministerens ministerkollega undervisningsminister Bertel Haarder udtalte da også til aviserne i mandags, da den kom frem, at det var en glædens dag. Det er jeg enig med ham i, for vi trænger meget til at få et samlet overblik over hele forskningen. Jeg har ikke fået læst planredegørelsen og regner heller ikke med, at det er tilfældet for andre; jeg har først fået den i går, og den skulle først være udkommet i mandags.

Et af de store problemer inden for forskningsrådet i de senere år har været, hvordan sektorforskningen, den offentlige forskning, som foregår ude på universiteterne, og som socialforskningsinstituttet er en del af, skal placeres i hele forskningsbilledet. Redegørelsen peger på nogle af de problemer, der foreligger, og som vi her i folketingset må drøfte både i forskningsudvalget og – regner jeg med – ved en debat her i salen om en redegørelse fra undervisningsministeren. I planredegørelsen for forskningen hedder det side 15 om den såkaldte sektorforskning:

»Forskningens stærkere organisatoriske tilknytning til ressortministeriet betyder, at aktiviteterne – såvel forskningen som rådgivningsvirksomhed m.v. – rettes mere ensidigt mod et enkelt ministerium. Andre offentlige myndigheder og andre brugergrupper får sværere ved at få bistand fra institutterne, og det bliver vanskeligere at igangsætte forskning, der går på tværs af de offentlige sektorer. Forskningssystemet bliver mere stift, og vigtige forskningsemner bliver ikke taget op.«

Socialministerens forslag lægger meget klart op til en stærkere organisatorisk tilknytning til socialministeriet, og socialministeren siger da også i sin fremsættelsestale, at han ønsker at omlægge socialforskningsinstituttets forskningsprofil således, at en øget andel af forskningen omhandler nutidens problemer og gennemføres med kortere tidsfrist.

Vi kan ikke fra SFs side se, hvorfor socialministeren har et sådant hastværk. Når nu dette digre værk om den fremtidige forsk-

ningspolitik ligger på folketingets bord, ville det være meget mere naturligt at afvente debatten om sektorforskningens placering i hele forskningsbilledet og altså også hermed socialforskningsinstituttets ledelsesstruktur.

Men ud over det gale tidspunkt, hvad er der så galt med lovforslaget?

For det første undergraves instituttets troværdighed; dermed forringes anvendeligheden af instituttets forskningsresultater i den politiske debat. Troværdigheden bygger på to forhold, dels socialforskningsinstituttets status som uafhængig forskningsinstitution, dels tilliden til, at det er videnskabelige hensyn, der afgør forskningens gennemførelse. Uafhængigheden bevares kun formelt. Reelt overføres den faglige og administrative ledelse til en bestyrelse, hvor socialministeren udpeger to af fem medlemmer. Repræsentanterne for de administrative interesser er i flertal. Forskningsverdenen udpeger kun den ene af forskerne i bestyrelsen. Der er ingen garanti for en forskningsmæssig ballast hos bestyrelsens flertal, instituttets medarbejdere er ikke repræsenteret, beføjelserne er altomfattende, brugerne er taget ud af billedet.

Fra SFs side finder vi altså, at en drøftelse af en ændret ledelsesstruktur i socialforskningsinstituttet må afvente en drøftelse af hele sektorforskningens placering i forskningen, og vi finder, at ministerens forslag har til formål at styre socialforskningsinstituttet fra socialministeriet.

En ny styrelse skal sikre uafhængighed i instituttets virksomhed, og det er vigtigt, at det overlades til forskernes egen afgørelse at gennemføre de praktiske forskningsmæssige opgaver. Derudover må finansieringsforholdene afklares, da de hænger meget klart sammen med de problemer, der har været på socialforskningsinstituttet.

Aase Olesen (RV):

På det radikale venstres vegne vil jeg gerne indledningsvis slå fast, at vi mener, at Danmark har brug for og har råd til et vel fungerende socialforskningsinstitut, hvor der kan foregå uafhængig videnskabelig forskning, samtidig med at der kan løses mere konkrete forskningsopgaver på det socialpolitiske område for forskellige opdragsgivere, herunder opgaver for regering, folketing og andre folkevalgte organer.